

Dhisida Xirfadaha Madaxbanaanida

Code-ka adeega NFOCUS

Tababarka Xirfadaha Madaxa Banaan 8382

Tababarka Xirfadaha Madaxa Banaan ee Guriga 9233

Macnaha Adeega

Dhisidda xirfadaha Madax-bannaanida waa adeeg loogu talagalay ka-qaybgalayaasha HCBS ee laga cafiyay Dadka da'da ah iyo Dadka Waaweyn iyo carruurta naafada ah (AD). Waxay siisaa tababar dadka waaweyn iyo carruurta hawlaha nolol maalmeedka (ADLs), hawlaha qalabaynta nolol maalmeedka (IADLs), iyo maamulka guriga si ay uga gudbaan ama magdhow saamaynta naafada jirka. Tababarku wuxuu ka dhici karaa guriga ka qaybqaataha ama bulshada dhexdeeda. Waxaa lagu bixin karaa si gaar ah ama koox ahaan.

Shuruudaha bixinta

- A. Baahida dhisidda xirfadaha madax bannaanida waxaa la ogaadaa inta lagu jiro qiimaynta ka qaybqaataha waxaana lagu daraa qorshaha qofka ku saleysan (PCP).
- B. Qorshaha tababarka dhisida xirfadaha xadax banamnida ee gaark ah (ISBTP) ayaa si wadajir ah loo samayn doonaa iyada oo ka qaybqaataha iyo Iskuduuhaha adeegga ay wax ka qabanayaan baahiyaha la qiimeeyay.
- C. ISBTP waa inay kuwa soo socda qayb ka yihiin:
  1. Awoodaha, baahiyaha iyo natijjooyinka ka qaybqaataha ee la doonayo marka ay quseeyaan adeega dhisida xirfadaha madaxbanaanida;
  2. Xeeladaha lagu daboolayo baahiyaha iyo natijjooyinka la rabo; iyo
  3. Tababar gaar ah oo la bixinayo.
- D. Adeeg bixiyuhu waxa uu hubin doonaa Isku-duwaha adeeggu inuu helo qorshaha qoran iyo warbixinaha horumarka bilaha ah.
- E. Adeeggan waxa laga yaabaa in la siiyo ka qaybqaataha kaligis ama daryeel bixiyaha (adeeg bixiyaha lacagta la siiyay ee aan Medicaid ahayn) lagu daro tababarkan si kor loogu qaado madax banaanida ka qaybqaataha.
- F. Qaybaha tababarka ee suurtogalka ah waxaa ka mid ah kuwan soo socda:
  1. Is-daryeelka iyo hawlaha nolol maalmeedka, oo ay ku jiraan tababbarka kor loogu qaadayo madax-bannaanida fulinta hawlaha nolol maalmeedka, sida labiska, qurxinta, nadaafadda shakhsi ahaaneed, quudinta, socoshada aan la caawin, iyo musqulaha.
  2. Hawlaha qalabka ee nolol maalmeedka (IADLs):
    - a. Iisticmaalka teleefanka, oo ay ka mid tahay ka jawaabida iyo wicitaanka kuwa kale;
    - b. Soo iibashada adeega cunada si madaxbanaan;
    - c. Qorshaynta, kululanta, iyo cunno qaybinta;
    - d. Dhaqida dharka iyo kuwa jilicsan;
    - e. Maareynta dawooyinka, oo ay ku jiraan dib u buuxinta marka loo baahdo, qaadashada si sax ah, iyo ka warqabka waxyeelada suurtagalka ah;
    - f. Nadiifinta guriga ama qolalka qaybta ka ah dhismaha;
    - g. Dayactirka fudud ee guriga;
    - h. Ku socoshada baabuur, taksi, uber, ama gaadiidka dadweynaha; iyo
    - i. Maaraynta lacagta iyo bixinta biilasha.
  3. Shaqaaleysiinta iyo kormeera ka qaybgalayaasha.

4. Dayactirka caafimaadka.
  5. Xirfadaha bulshada, oo ay ku jiraan xallinta mashaakilaadka la xidhiidha naafanimada iyo ka warqabka nidaamka taageerada shakhsii ahaaneed.
  6. Ka hortagga shilka.
  7. Isgaarsiinta, oo ay ku jiraan adeegyada ku wajahan ka caawinta qofka si uu u helo xeeladaha cusub ama hagaajinta isgaarsiinta.
  8. Helitaanka, oo ay ku jiraan siyaabaha loo abaabulo deegaanka si loo helo marin weyn, arrimaha xalinta dhibaatada guriga, ama kaalmaynta raritaanta guryeynta.
  9. Tababarada kale, sida lagu aqoonsaday PCP-ga ka qaybqaataha, ayaa laga yaabaa in lagu daro qayb kasta.
- G. Tababarka waa in lagu bixiyaa goobta ugu habboon si loo daboolo baahiyaha ka qaybqaataha iyo si ay u noqoto mid uu la qabsan karo ka qaybqaataha halkuu deganyahay hadda.
- H. Shakhsiyaadka la nool ka qaybqaataha looma ogolaan doono adeeg bixiyeyaal ahaan.
- I. Adeegani waxa uu kaga duwan yahay daryeelka shakhsii ahaaneed, Hawl-hawleed, iyo Saaxiibka taas oo ku lug leh tababarka ka qaybqaataha ama daryeelaha, ma aha bixinta dhabta ah ee dhamaystirka hawlahaa.
- J. Adeegga waxaa bixin kara wakaalad ama shaqsi la ansixiyay.
- K. Dhisidda xirfadaha Madax-bannaanidu kuma gudbi karaan adeegyada maalinta dadka waaweyn.
- L. Dhisida xirfadaha madaxbanaanida lama ogolaan karo marka:
1. Tababarka waxa loogu talagalay ka qaybqaataha inuu helo taariikh waxbarasho oo guud.
  2. Nidaamka dugsiyada dadweynaha ama adeegga dhaqancelinta ayaa mas'uul ka ah bixinta tababbarka nolol madaxbannaan.
  3. Tababarku wuxuu u dhici doonaa mid ka mid ah qaybaha soo socda:
    - a. Tababarka hagaajinta shaqada si loo helo caadooyinka shaqada, dulqaadka shaqada, ama dabeecadaha shaqada ee muhiimka u ah shaqada.
    - b. Tababar xirfadeed si loo helo aqoonta iyo xirfadaha lagama maarmaanka u ah fulinta hawlahaa ku lug leh shaqada.
    - c. Tababarka ay fulin karaan oo kaliya khabiirada maqalka ee shatiga leh, ganacsatada gargaarka maqalka, daaweyayaasha shaqada, dhakhaatiirta indhaha, daaweyayaasha jireed, dhakhaatiirta hadalka, iyo xirfadlayaasha kale ee daryeelka caafimaadka ee la xiriira.
- M. Dhisidda xirfadaha madax-bannaanida waxa la oggolaan karaa ilaa:
1. Natiijooyinka lagu aqoonsaday ISBTP ka qaybqaataha waa la gaaray; ama
  2. Horumar la qiyaasi karo lama muujiyo.

Shuruudaha Adeeg-Bixiyaha

- A. Dhammaan adeeg-bixiyayaasha adeegyada qofka laga cafiye waa inay:
1. Noqoto adeeg-bixiye Medicaid;
  2. U hoggaansan dhammaan Ciwaanka lagu dabaqi karo ee Xeerka Maamulka Nebraska iyo Taallada Gobolka Nebraska;
  3. U hoggaansanaanta heerarka lagu qeexay qaybta Medicaid iyo Heshiiska adeeg bixiyaha daryeelka muddada dheer;
  4. Dhameystir tababarrada DHHS marka la codsado;
  5. Iisticmaal taxaddarrada caalamiga ah; iyo
  6. Shaqaalayso shaqaale leh shahaadooyin, khibrad, iyo awoodo lagama maarmaanka u ah fulinta adeegyada u dhigma kuwa la oggolaan doono.
- B. Adeeg bixiyeyaaasha dhismaha xirfadaha madax-bannaanida waa inay:
1. Aqoon u leeyahay habraacyada gaarka ah ee ka qaybqaataha ee ku qoran feelka ka qaybqaataha.
  2. Hel xog dhameystiran oo ku saabsan baahiyaha caafimaad iyo shakhsii ahaaneed ee ka qaybqaataha.
  3. U fiirso oo ka warbixi isbedelada qoyska, dhakhtarka, iyo Iskuduuhaha adeegga.

4. Waxaa fiican inaad khibrad u leedahay hababka waxbaridda rasmiga ah.
- C. Xarun kasta oo loo adeegsado bixinta dhisidda xirfadaha madax-bannaanida waa inay buuxisaa ugu yaraan heerarka soo socda ee deegaanka iyo dabka iyo badbaadada:
1. Qaab dhismeed loo habeeyay si uu u daboolo baahiyaha ka qaybgalayaasha loo adeegayo;
  2. Qalab ku filan iyo alaab guri oo uu isticmaalo ka qaybqaataha;
  3. Musqulaha ay shaqeynayaan;
  4. Teleefano la heli karo oo ay ka qaybgalayaasha isticmaalan;
  5. Ugu yaraan laba meel oo laga baxo oo la aqoonsanyaah;
  6. Dusha sare ama roogaga jaranjarada, goobaha la cuskado, iyo sagxadaha gudaha ee aan simbiriirixa lahayn;
  7. Khataraha xorta ah, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn xarkaha korantada ee bannaan, ama kaydinta aan habboonayn ee alaabta gubanaysa; iyo
  8. Biraha gacanta lagu qabsanayo ee dhammaan jaranjarooyinka, sagxadaha, iyo musqulaha aan xadidaada lahayn.
- D. Haynta diiwaanka bixiyaha loo baahan yahay: Adeeg bixiyuhu waa inuu ku hayaa ugu yaraan kuwan soo socda feelka ka qaybqaataha:
1. ISBTP iyo isbedel kasta oo lagu taliyay;
  2. Warbixinta halkaay wax marayaan bilwalba;
  3. Magaca dhakhtarka ka qaybqaataha; iyo
  4. Maclumaadka caafimaad ee la xiriira sida xaddidaadda dhaqdhaqaaqa, daawada, jadwalka maamulka, xasaasiyadaha, ama cunto gaar ah.

Qiimaha

- A. Qiimaha waxaa loo dejiyay si ku saleysan adeeg shakhsii iyadoo loo marayo nidamaka gorgortanka ee u dhaxeeyaa adeeg bixiyaha iyo Horumariyaha Kheyraadka (RD).
- B. Qiimaha waxaa dib loo eegaa sanad walba wakhtiga heshiiska sannadlaha ah ee adeeg bixiyaha la qorsheeyay inuu dhammaado.
- C. Adeeg bixiyeyaasha waxay codsan karaan dib u gorgortan marka baahida daryeelka ka qaybqaataha ay koroto.
- D. Gorgortonka qimaha waxa uu tixgalinayaa heerka baahiyaha adeega kaqaybgalaha, heerka xirfada adeeg bixiyaha, iyo goobta.
- E. Heerarka waxaa lagu saleeyay qiiimayaasha caadiga ah iyo kuwa caadiga ah ee aan ka badnayn inta bixiyaha uu ku dalaci doono shakhsiga gaarka ah oo bixinaya.
- F. Joogitaanka adeeggu wuxuu noqon karaa saacadle ama dhacdo.